

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ - ВУДУМО МАВБУТНЄ

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Свобода", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07308

PIK LXXXII Ч. 196. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 20 CENTS ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУВОТА, 18-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1975 No. 196. VOL. LXXXII.

„Пісня і танок України” заочаткують у Філадельфії репрезентативну виставку у 200-річчя ЗСА

Філадельфія, Пен. — Громадський Комітет 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення інформує, що тут між 8 і 23 листопада ц.р. в Музеї Пенсильванського університету відбуватиметься виставка образотворчого і народного мистецтва, що її спонсорує Відділ УККА у Філадельфії, „Філадельфія 76”, Інст. та Музей Пенсильванського університету. На виставку запрошені численні артисти з американського й європейського світу. В суботу, 8 листопада, з нагоди відкриття виставки, відбується великий репрезентативний концерт „Пісня і танок України” в приміщенні Музею. В концерті візьмуть участь чоловічий хор „Прометей”, квартет бандуристів під кер. Р. Левницького, танцювальний ансамбль СУМА, танцювальний ансамбль „Черемш”, солісти Чаллінський та Ю. Шашаровська, при фортепьяновому супроводі В. Перфецького. Комітет просить українські організації не вдаватися в тому дні жадних інших імпрез.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ПАСЕЄНКА ВІШАНУЄ ГЕН. ТАРАСА ЧУПРИНКУ Пасеєн, Н. Дж. — Заходом Громадського Комітету, який діє під патронатом УККА, відбувається тут в неділю, 26-го жовтня ц.р. о год. 6-й вечора в Українській Централі — 240 Говн есеню, Святочна Академія для відзначення 25-их роковин героїчної смерті головного командира УПА ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича з великою місцевою програмою. Цього ж дня в українських церквах будуть відправлені Служби Божі і Панахиди за душу Покійного Генерала.

ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

Нью-Йорк, Н. Дж. — Заходом Управи 82-го Відділу Союзу Українок Америки, головою якого є пані Олена Гентіш, тут, в суботу, 18-го жовтня ц.р. о год. 8-й на полудні в залі Українського Літературно-Мистецького Клубу — 149, 2-га есена, відбувається Вечір молодих талантів. В програмі візьмуть участь: Уляна Влізнак (поетеса), Марта Зелик (поетеса і проза), Людмила Камюга (проза), Олег Сохан (фортепіан), Олена і Віра Шумилівні (бандура). Додатково ввечері — О. Соневицька й С. Кузьмович. По закінченні програми — товариська зустріч.

ТОВАРИСЬКІ СКОДИНИ ІНЖЕНЕРІВ

Нью-Йорк, Н. Дж. — Товариство Українських Інженерів Америки — Метрополітанин Відділ в Нью-Йорку інформує, що в суботу, 18-го жовтня ц.р. відбувається тут в приміщенні Українського Інституту Америки — 2 Схід 79 вулиця о год. 7-й вечора товариські скодини з дискусійною лавою на тему: „Життя на керівних постах”. У дискусійній лаві візьмуть участь: мгр Віра Дейчаківська, д-р Лявська Зайка, мгр Олена Процюк, мгр Соня Слюзар. Господарем вечора буде мгр Марія Гончаренко; модератором дискусійної лави інж. арх. Надія Шехович; Вечір відкриває голова Відділу ТУІА інж. Тарас М. Грицай.

ПІСЛЯ НАРАД КУК З МІНІСТРОМ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТІ

Міністр Багатокультурності Джон Муиро з групою українських журналістів під час пресової конференції, відбутої після закінчення нарад з Екзекutiveю КУК 5-го жовтня 1975 р. у Вінніпегі. На фото. (зліва): д-р С. Яр. Кальба — Бюлетень КУК, ред. М. Г. Гиваній — „Український Голос”, ред. М. Добрянський — „Новий Шлях”, міністр Джон Муиро, о. Т. Мішенко — „Вісник УГПШЦеркан”, мін. дир. М. Андраєс — Відділ програм багатокультурності в Оттаві, о. д-р В. Кушнір — почесний президент КУК і М. Гарріс-Грушка — „Вінніпег Фрі Пресс”.

СЕНАТСЬКА ПІДКОМІСІЯ НЕ ВИВІДЮЧАЄ СОВЕТСЬКОЇ ПРИЧЕТНОСТІ ДО ВБИВСТВА ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ

Гаррісбург, Па. — Сенатор Річард Швайкер, республіканець з Пенсильванії заявив минулої середи, 15-го жовтня, що співчоловані ним Сенатська підкомісія для справ розвідки розпочала основно розглядати документи Комісії Воррена, яка розслідувала вбивство президента Джона Ф. Кеннеді і при тому відкинула деякі невідомі досі публічні документи. У зв'язку з цим Швайкер передбачає, що може дійти до повного знецінення звіту Комісії Воррена, якщо покажеється, що одна з трьох теорій, над якими тепер застанося Сенатська підкомісія, виявиться правдивою. Згідно з цими трьома теоріями, президента Джона Ф. Кеннеді могли вбити: комуністичні змовники Куби, або Советський Союз, праві екстремісти ЗСА, або анти-кастровські кубинці, озлоблені зменшеною допомогою Адміністрації Кеннеді для їхніх намагань висадитися на острові. Сенатор Швайкер відмітив, що він особисто нескінченно жадний до жодної з цих теорій. „Я тільки переконаний”, — заявив Швайкер, — що ми не знаємо повної правди про вбивство президента Джона Кеннеді”. Згідно із свідченням сенатора Швайкера, американці знають тільки, що після того, коли американська розвідка обіцяла заплатити 100.000 доларів за вбивство Фідела Кастра, Кастро відгукнувся.

Відбуваються великі маневри військ НАТО, американська фльота викликає подив

Ганновер, Західна Німеччина. — Ройтерс інформує, що в четвер, 16-го жовтня ц.р., в Європі розпочалися великі осінні маневри військ Північно-Атлантичного Оборонного Пакту (НАТО), у яких беруть участь також американські військові одиниці частини фльоти. Разом з 60.000 німецьких воїків і танкою ж кількістю воїків інших 15-х держав НАТО, 10.000 воїків морської піхоти ЗСА маневрами намагаються полішити оборонну лінію Західної Європи перед есентауальною агресією Москви і її сателітів. Американський літаконосць „Німіц”, побіч ракетового крейсера „Савт Каролайна” і підводних лавнів з потужними атомовими двигунами, викликають подив і повагу до американської сили. За маневрами військ НАТО дуже уважно слідкують советські розвідки літаки і кораблі, хоч офіційно советські чиновники відмовилися взяти участь в маневрах, як спостерігачі. Американський „Німіц” має площу для літаків довжиною 370 метрів і ширинною 85, а завдяки потужним атомовим реакторам літаконосць може перебувати на морі цілими роками. Залого корабля складається з 6.500 моряків, а на корабельній площадці знаходиться понад 70 літаків і гелікоптерів.

Совєтський скульптор домагається припинення шикан

Москва. — Ройтерс інформує, що советський скульптор-десидент — Ернст Неізвесий, вивлав в понеділок, 13-го жовтня ц.р., протестного листа до голови Президії Верховної Ради СССР Ніколая Підгоруного, домагаючись припинення шикан проти його особи з боку урядових чиновників і КГБ. Копію листа роздано західним журналістам. Неізвесий заявив, що цей апель до советського уряду він вивлав уже вдрюче, коли йому відмовлено у виїзді із Советського Союзу.

МІЖНАРОДНЕ ПЕРЕСЛУХАННЯ САХАРОВА В КОПЕНГАГЕНІ ВИКЛИКАЄ НАЙШІРШЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ; НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІ ВИДВИГНЕНО СПРАВУ УКРАЇНСЬКИХ СВИДЧЕНЬ

МІЖНАРОДНА ЛІГА ІНФОРМУЄ ПРО ЗБІЛЬШЕНУ ЗАГРОЗУ ДЛЯ САХАРОВА; САХАРОВ ПОТВЕРДЖУЄ НЕХТУВАННЯ ЛЮДСЬКИМИ ПРАВАМИ В СССР, ВИМАГАЄ АМНЕСТІЇ

Нью-Йорк. — У четвер, 16 жовтня, Міжнародна Ліга для прав людини скликала тут пресову конференцію, на якій висловлено побоювання організаторів конференції та советського академіка-дисидента Андрея Сахарова, що советські власті можуть збільшити шикани проти самого Сахарова, його родини та інших дисидентів з огляду на призначення йому цюгоричної Нобелівської премії миру та з уваги на публікацію на Заході його нової книжки. „Моя країна і світ”. Видавцем книжки є Альфред А. Кнофф Компані. На пресовій конференції речники Міжнародної Ліги для прав людини повідомили, що Сахаров не тільки побоюється, що тепер посилається переслідування, але також закликає Захід звертати більшу увагу на репресії в СССР. Обговорюючи нову книжку д-ра А. Сахарова, представники Міжнародної Ліги, яка є кредитором при Об'єднаних Націях, поінформували, що в книжці Сахаров обговорює ряд недоліків советського суспільства, таурє західних інтелектуалістів за їхні „ліво-ліберальні примхи” та за їхню наївність щодо советської системи, а також пропонує фундаментальні реформи советської влади. Як відомо, відколи Нобелівську премію миру, советська трєда розпочала широку кампанію проти нього. Під час згаданого пресового конференції в Нью-Йорку, Джером Шестак, голова Міжнародної Ліги для прав людини, інформував, що побоювання академіка Сахарова про посилення переслідування вже підтвержені тим, що його пасербові та пасербіві, Алексєєві і Тетяні Семіоновим, та чоловікові Тетяни знову відмовили дозволу емігрувати із Советського Союзу, хоча Массачусетський Інститут Технології вже від 1973-го р. старастся, щоб советські власті дозволили цим трьом особам переїхати до ЗСА на студії. Джером Шестак також вказав на факт, що два приятелі д-ра Сахарова, фізик Андрей Твердохлобов і біолог Сергей Ковальов, були арештовані нібито за „дисидентську діяльність”.

Копенгаген, Данія (УІС „Сомолоскін” — телефон. ном.). — В п'ятницю, 17-го жовтня, розпочалася тут Міжнародне Переслухання Сахарова, яке притягнуло увагу всіх європейських країн, включно з СССР. Всі ці країни, за винятком ЗСА, Канади, численно заступали своїми спостерігачами, юреспондентами преси, радіо і телебачення. В часі переслухання виступить 27 свідків різних національностей. В першій частині будуть заслухані свідчення про різні аспекти переслідування в СССР — арешти, життя в тюрмах, переслідування родини в'язнів, тощо. Авраам Шпірлін буде свідчити про концтабори і тюрми, Р. Сінявська про переслідування родин в'язнів, Д. Панич про арешти і допити, А. Галіч про порушення людських прав в СССР. Про національні переслідування будуть свідчити по одному представники від Литви, Вірменії, України, Латвії, поволжських німців, кримських татарів і жидів, Ріпеніан організаторів Переслухання і членів трибуналу. Україну репрезентує представник „Сомолоскіну”, д-р Андрій Зварун, д-р А. Зваруна з представником СКВУ, мгр Омельяном Тарнавським, і пані Славною Стецькою. В часі розмов обговорюють різні аспекти Переслухання Сахарова, відкриття п-ні Стецько як свідка та інші пов'язані з цим справи. В перших двох днях побуту в Копенгагені д-р А. Зварун і його дружина навідали близький контакт з членами трибуналу, організаторами. Д-р Зварун має дозволу розмови з О. Ф. Андросом, віцепрезидентом спільного комітету, який влаштував Переслухання, і з Симоном Візенцелем, головою Центру жидівської документації у Відні. Згідно з програмою Переслухання, д-р А. Зварун свідчатиме в неділю, 19-го жовтня, після свідчення представників Латвії і Вірменії.

Вісній продовжуються арешти, уряд признається до 15,826 в'язнів

Мадрид, Іспанія. — Еспанська поліція вночі з 15 на 16-го жовтня ц.р. перевела нові арешти серед басків і лівих нелегальних угруповань, пов'язуючи їх з вбивством поліцейста в Барселоні у вересні. Згідно з інформаціями поліцейських чиновників 6 осіб (3 баски і 3 еспанці скрайно ліві), які були безпосередньо замішані у вбивство, передані поліцією військовому суду. Очікують, що прийняті 2-ох з них будуть розстріляні, поимно того, що попередня ексекуція 5-ох басків в дні 27-го вересня ц.р. вислікала бурю протестів урядів європейських держав. Речник еспанської поліції заявив, що Еспанія не може дозволити собі, щоб баски і ліві елементи, піддержувані чужими державами, вбивали на вулицях міст виконуючих службу поліцейста. „Якщо гово-

рю про вбивство, — сказав шеф поліції в Барселоні, — то починаймо від вбивств поліцейста, які звичайно є першими жертвами”. Під тиском публічної опінії і закордонної преси еспанський уряд опублікував в четвер 16-го жовтня статистичку в'язнів, з якої виходить, що під сучасну пору в еспанських в'язницях перебуває 15.826 в'язнів, на 478 менше, як минулого року. 8.571 з них були засуджені за свої справи, а 7.255 чекають на розправу. В урядовому повідомленні нічого не згадується скільки з них є поліцейських в'язнів. Шістьма радіостанціями, ліва преса в Іспанії і закордоном висмівають урядову статистику в'язнів, кажучи, що сучасна кількість поліцейських в'язнів — басків, лівих і комуністів є більше як 15.000 в еспанських тюрмах, не враховуючи інших в'язнів, засуджених за кримінальні злочини.

Пияцтво і наркотики були предметом уваги пленуму Верховного Суду СССР

Москва. — Советське пресове агентство ТАСС інформує, що „цими днями” під головуванням Л. М. Смирнова відбувся черговий пленум Верховного Суду СССР, який розглядав справи пияцтва і алкоголізму в СССР, боротьбу з розкраданням державного майна, незаконним виготовленням і збутом наркотичних, сильнодіючих і отруйних речовин. У повідомленні сказано, що „вказані злочини не мають великого поширення в СССР, проте їх підвищена суспільна небезпечність і встанов-

лені законом суворі санкції за їх вчинення вимагають від судів постійної уваги до розгляду справ цієї категорії”. Пленум підкреслив важливість встановлення й покарання всіх учасників злочину, особливо осіб, які розповсюджують наркотики. Встановлено також регулятивні покарання за пияцтво і „відзначено важливу роль закону, що передбачає призначення судами примусового лікування від алкоголізму й обмеження дисципліни осіб, які зловживають спиртними напоями”.

СВОБОДА УКРАЇНСЬКОГО ШОДІННЯ

UKRAINIAN Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1975

Все ще неясна справа

Цього тижня республіканський сенатор Гард Шпайкер з Пенсильванії, спіголова Сенатської підкомісії для справ розвідки, повідомив, що його підкомісія розглядає три теорії про вбивство президента Джона Ф. Кеннеді в 1963-му році...

Найцікавішою є теорія, що до вбивства президента Кеннеді в якийсь спосіб була причетна Москва. Цю теорію скріпила недавня розвідка, що американська розвідка ще в 1964-му році ставалася з недорікам до знань совєтського втікача, полковника КГБ Юрія Носенка...

Наразі немає конкретних доказів, що котрась із трьох згаданих теорій правдива. Треба надіятися, що інвестація сенатської підкомісії нарешті розяснить що все це неясну справу.

Для добра справи

Надруковані два дні тому в "Свободі" повідомлення про вїзд до Данії представника "Смолюскину" на свідчення під час Міжнародного Переслухання Сахарова та рівночасно друге повідомлення з Мюнхену про відкликання запрошення на свідчення під час того самого Переслухання...

Очевидно, ані АБН не міг знати, що Міжнародний Комітет звернувся також до "Смолюскину", ані "Смолюскін" не міг знати сам від себе про запрошення АБН-у. Але, якщо б ми всі спільно порозумілись, що про кожну свою акцію зовнішню - міжнародного характеру інформуватимемо, наприклад, Секретаріат СКВУ та що в тому Секретаріаті завжди можна одержати інформацію про такі акції поодиноких наших груп і установ...

Добра, хоча ще й з усіма недомоганнями, спроба такого порозуміння та спільного виступу була зроблена у зв'язку зі Світовою Конференцією Міжнародного Року Організації і угруповування плінують різні акції і репрезентації під час Олімпіади в наступному році. Очевидно, чим більше таких репрезентацій буде, тим ліпше, але вони тільки тоді матимуть повний успіх, як самі між собою порозуміються, поділять відповідні функції та як буде хотіть такий, хто в якійсь мірі координував би всі такі виступи. Це вийшло б тільки на користь як самій справі, так і усім зацікавленим нею.

УСПІХИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Детройт (М. В.). — Проф. О. Прицак писав недавно у "Свободі" (п.с. 187) про "Нові горизонти української науки" в зв'язку з конференцією в Гарварді на тему економіки УРСР. Тижневик пізніше відбувся у Детройтському університеті конференція, що виконувала подібну роллю в ділянці політики, як гарвардська конференція в ділянці економіки. Організація Детройтського симпозиуму була не зовсім за зразком гарвардської конференції, бо висловлювала політичні проблеми майже всіх підсовєтських народів, а не тільки українців, але ж проблема України вирішала при обговорюванні політичної ситуації кожної підсовєтської нації.

Офіційно ця наукова конференція була спонсорована Детройтським університетом і Радою Національної свободи "Стейт Мічиген", але і справжнім організатором і промотором був детройтський Відділ УККА. На конференції було видно, що українці є організаторами і ініціаторами. Та незалежно від того хто фінансував симпозиум, усе ж тягар півторарічної підготовки був на плечах голови детройтського Відділу УККА, проф. Детройтського університету, д-ра Антона Шутки. Кожний бачив те на конференції, що душе шість п'ять проф. Шутка, хоч він сам професор хемії, а не політичних наук.

Конференція була поставлена на високому науковому рівні. Позначилися те і в тому, що П. плешарна частина не була під впливом нікотрої з національних груп, що брали в ній участь, а доповіді були так виголошені такими науковцями міжнародного ґатунку, як Тереса Раковська - Армстронг, що є може кращим знавцем українських політичних питань, ніж котрийсьбудь із українців, проф. Клем і проф. МекКетт, теж дуже серйозні дослідники підсовєтських проблем.

Сам перелік національних секцій і розглянутих там питань укажує на широкий діапазон і повагу тієї конференції. Українські групи заперісно домінують позицію в симпозиумі тим, що доповіді на українську тематику відбувалися у двох секціях, коли тематика інших національних груп була обмежена тільки до однієї секції. Темою першої секції нашої групи був "Соціальний і політичний аспект національної проблеми в Україні від 1964 р.". Ця секція працювала під головуванням проф. Л. Каменецького. Друга секція, що відбувала в сідмидм в той самий час, мала завдання насвітлити "Культурні і релігійні риси національної проблеми в Україні від 1964 р." і працювала під головуванням проф. Р. Шпорлюка. Обидві секції діяли 3-го жовтня

не від речі буде пригадати про зміст його свідчень перед Конгресовою Комісією, що казав, якою повагою вважався той наш учений. Було відповідей на запити його такі детальні і переконливі, що його метода українських студій повинна слугувати іншим за прикладом. Друга доповідь у тій секції — проф. М. Степаненко — вийнята радше блідо в порівнянні з першим доповідачем.

В чому в загальному виявилася вищість в якості виступів представників інших народів, порівнюючи з нами? Візьмімо для порівняння доповідь проф. Запруднича про Білорусь, чи проф. Раковської - Армстронг про народи Центральної Азії. Всі вони, як наш проф. Вошорков, базували свої пропозиції і заключення на солідній документалі, цитуючи зібрані ними матеріали.

Друге — червоною ниткою їх доповідей не було те, на що ми звикли. Представники інших підсовєтських народів старались вказати на досягнення своїх народів у ділянці економіки, науки, технології, показуючи, як ці народи у найтяжчих умовах добиваються успіхів, творять нові цінності, будують, хоч і в рамках ворожого їм режиму, пишуться своїми досягненнями, хоч би як мінімальними, і як ці досягнення, як ось на полі ліокальній індустрії, родять у них почуття територіального патріотизму — і роблять можливі відміти ці досягнення, що робимо "ми" тут, — скажімо, у Бірменії, — від того, що "вони" там у Москві.

Змістом деяких наших доповідей був переважно перелік переслідувань, чим ми хочемо з'єднати симпатію аудиторії. Коли я запитав одного з наших доповідачів, чи не розумніше було б на міжнародних форумах звертати більше уваги на досягнення нашого народу в цілому, ніж на переслідування, про які світ підхід поінформований, він відповів мені, що коли "нас б'ють", то видно, що щось робимо, і організму спротиву. Сумарилося, що цей підхід сприйнятливий для не-українців.

Чи не б'ють нас радше тому, що ми непродуктивними виступами даємо ворогам нагору? Ми не б'ємо, коли більш реалістично ми слухали народи приймають дійсність такою, якою вона є і це довгий час буде існувати, і творять цінності, що все ж таки підтримують ідентичність народу, базовану хоч би на територіальному принципі, хоч би на формальній назві національності у паспорті, хоч би і в умовах, де уживання рідної мови виходить із ужитку.

Кожли ми й надали продовжувати перекопувати чужинців, що "нас б'ють", то тільки утвердимо чужинця в пересвідченні, що наша національна ідентичність є радше під знаком запитання та що ми аморфна маса, якої процес формування в

Степан Курнос

З'їзд ЕМЕРИТІВ-СЕНЬОРИВ

В історичний день 1-го листопада зачепиться З'їзд, чи як хочете, З'їзд сеньорів на Союзівці. З'їзд переїде один тиждень скоріше оскільки, що він зачинається Конференцією і Бенкетом в суботу і неділю 1-го, а не кінчається в тих днях 8-9 листопада. В цей гарний день без огляду на погоду треба прибувати на Союзівку, щоб Комісія УНСоюзу знала, скільки нас буде. Треба там бути, щоб бути порохораними.

Такий світ тепер настав, що за своє "я", за права старших громадян треба боротися, — права і привілеї здобуваються організацією. вдалою, її ризиком Москві вдалося притримати. Плакати і нарікати можна у своєму колі. Перед чужими треба давати докази динаміки народу в цілому. Динаміки маси, а не одиниць. А докази такої динаміки є, хоч не в тому, де ми її привыкли бачити.

Далі завважили би я ще таке: репрезентація на такій конференції треба добирати дуже уважливо. Візьмімо для прикладу поляків. Іхніми доповідачами були проф. Дзвандовський, професор права й історії з міжнародним стажем, проф. Пехлаквіч, теж автор багатьох праць, спроваджені на симпозиум спеціалісти з Варшави, де він теле робить дослід. Такою самою повагою вітпашася й третій учасник проф. Хрипільський. Словаки поіспались молодим Кіршаумом.

Що одначе найважливіше: всі доповідачі професійно заангажовані в дослідіх питань своєї нації і працюють у тій ділянці. З наших лише один проф. Вошорков і проф. Ісаїв доповідали про справу, що лежить в ділянці їх дослідів. Інші наші професори прийшли на себе важке завдання говорити на теми, що не є об'єктом їх виключних наукових заінтересувань.

А тут саме доходить до головного заключення, яке можна зробити на маргінесі симпозиуму. В науці нема "short cuts". Не всі представники нашої політичної науки вийшли корисно в порівнянні з не-українцями, бо вони не спеціалісти в студії України в підсовєтських умовах. Принагідне зацікавлення, яке навіть частині студії не вистачають. Нам треба сил, що посвятились тим студіям виключно, і тільки їм.

Чужинці, що присвятили свої студії совєтознавству, мають звичайно кращі інформації про політичне положення в Україні ніж ми. До цього треба нам признатися.

Поставити наші студії української політичної проблематики на солідних наукових основах можна б у рамках Гарвардського Дослідної процесу формування в

- 1. Політичні в'язні, тобто особи, засуджені на позбавлення волі за обвинуваченням в порушенні закону з політичних, національних і релігійних мотивів, утримуються окремо від решти засуджених.
2. ПЗК (політ'язень — прим. ред.) утримується в місцях позбавлення волі на території тієї союзної республіки, в межах якої були поповнені дії, які йому інкримінуються.
3. ПЗК має право доставати, роздобувати і користуватися без обмежень книгами, журналами, газетами й іншою літературою, в тім числі і виданнями закордонно, якщо її розповсюдження в СССР не заборонено законом; має право роздобувати і користуватися радіо- і телевізійними приймачами й іншими засобами доставання інформації.
4. ПЗК має право на побачення з рідними і будь-якими особами без обмежень кількості побачень і їх періодичності.
5. ПЗК має право на індивідуальне і колективне виконання релігійних обрядів, а також на задоволення всіх інших потреб, пов'язаних з їх релігійними переконаннями, на доставання і користування релігійною літературою, предметами релігійного культу тощо.
6. ПЗК мають право утворювати об'єднання за конфесіями, а також запрошувати священників для їх участі в відбуванні релігійних культових обрядів і релігійних свят.
7. Адміністрація місць позбавлення волі повинна дати до розпорядження потрібні приміщення для відбування релігійних культів.
8. ПЗК — громадянини СССР користуються активним виборчим правом, якщо він не позбавлений цього права

СОВЕТСЬКІ ПОЛІТ'ЯЗНІ ДОМАГАЮТЬСЯ СВОЇХ ПРАВ

3 огляду на неіспроможність і неіспроможність будьяких заходів насильницького впливання на політичні, національні і релігійні переконання з боку держави, засоби виправлення і перевиховання, визначені в статті 7 "Основ ІТЗ" (Виправно-трудове законодавство — прим. ред.), а саме: 1) режим відбуття покарання, 2) суспільно-корисний труд, 3) політично-виховна робота, 4) загальноосвітній і професійно-технічний вишкіл — не можуть застосуватися примусово, тобто відмова або ухилення засудженого від виконання вимог адміністрації місць ув'язнення, скерованих на виконання цих заходів, не можуть потягти за собою будь-яке покарання, погіршення правового або матеріального стану осудженого або інші небажані для осудженого наслідки. Крім признаних законодавством прав осудженого, як наприклад: право на медичну обслугу, побачення з адвокатами наодинці і т. п., особи, які засуджені за обвинуваченням в порушенні закону з політичних, національних і релігійних мотивів, повинні користуватися також іншими правами, що їм встановлено для громадян СССР, але не зазначено в переліку прав, що є до розпорядження засудженим виправно-трудовим законодавством, хоча здійснення цих прав не стоїть на перешкоді виконанню вір року суду. Надання таких прав засудженим за обвинуваченням в порушенні закону з політичних, національних і релігійних мотивів необхідне, бо здійснення власних прав забезпечує свободу совісті і відмежує від зазіхання на неї. Таким чином, правовий Статус політ'язня повинен, зокрема, містити в собі наступні заложення:

(Продовження буде)

